

A nyelvikompetenciákról szóló első európai felmérés

Összefoglaló

Education and
Training

Tartalomjegyzék

A felmérés háttere.....	3
A felmérés lebonyolítása.....	3
Megállapítások: nyelvtudás.....	5
Általános teljesítmény.....	5
Oktatási rendszer szerinti teljesítmény.....	6
Teljesítmény nyelv szerint.....	8
A nyelvekre vonatkozó európai mutató létrehozása.....	9
Megállapítások: a kontextuális kérdőívek.....	11
Az európai nyelvtanulás kihívásai.....	13

*Eŭropo
Demokratio
Esperanto*

Pierre Dieumegard által az [Európa-Demokracia-Esperanto](#) számára készített dokumentum

Ennek az "ideiglenes" dokumentumnak az acélja, hogy az Európai Unióbanminél több tudomást szerezhessenek az Európai Unió által készített (és adójukból finanszírozott) dokumentumokról.

Ha nincsenek fordítások, apolgárokatkizárják a vitából.

Ez a „Surveylang” dokumentum [csak angol nyelven.pdf-fájlban létezett](#). A kezdeti fájlból létrehoztunk egy odt-fájlt, amelyet a Libre Office szoftver készített, [más nyelvekre](#)törtéző gépi fordításhoz. Az eredmények már [valamennyi hivatalos nyelven elérhetők](#).

Kívánatos, hogy az uniós közigazgatás átvegye a fontos dokumentumok fordítását. A „fontos dokumentumok” nemcsak törvények és rendeletek, hanem a megalapozott döntések együttes meghozatalához szükséges fontos információk is.

A közös jövőnk közös megvitatása és a megbízható fordítások lehetővé tétele érdekében az eszperanto nemzetközi nyelv nagyon hasznos lenne az egyszerűsége, rendszeressége és pontossága miatt.

Lépjön kapcsolatba velünk:

[Regisztráció \(europokune.eu\)](https://europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

A felmérés háttere

Ez az összefoglaló rövid áttekintést nyújt az Európai Nyelvi Kompetenciamutatóról (ESLC) és annak legfontosabb megállapításairól. A teljes elemzést két dokumentum tartalmazza: *A nyelvi kompetenciákról szóló első európai felmérés: Zárójelentés és a nyelvi kompetenciákról szóló első európai felmérés: Technikai jelentés.*

Az ESLC-t azért hozták létre, hogy összehasonlítható adatokat szolgáltatson a részt vevő országok számára az idegen nyelvi kompetenciáról, és betekintést nyújtson a nyelvtanulás bevált gyakorlatába; „nemcsak [...] a nyelvi kompetenciák felmérése, hanem egy olyan felmérés is, amelynek képesnek kell lennie arra, hogy tájékoztatást nyújtson a nyelvtanulásról, a tanítási módszerekről és a tantervekről”.¹ Az ESLC célja továbbá, hogy lehetővé tegye egy európai nyelvi kompetenciamutató létrehozását, amely a 2002-es barcelonai Európai Tanács következtetései felé tett előrelépést² méri, és amely „az alapkészségek elsajátításának javítására irányuló fellépésre” szólított fel, „különösen legalább két idegen nyelv nagyon korai életkortól kezdődő tanítása³ révén”. Ez az első ilyen jellegű felmérés.

2005-ben az Európai Bizottság részletes stratégiai megközelítést vázolt fel az ESLC-re vonatkozóan. A felmérésre vonatkozó szerződést 2008-ban a SurveyLang Konzorciumnak ítélték oda, amely nyolc szakértői szervezetből áll a nyelvi felmérés, a kérdőívtervezés, a mintavétel, a fordítási folyamatok és a pszichometria területén. A fő vizsgálatot 2011 tavaszán végezték el.

Az összes uniós tagállam és az Európa Tanács képviselőiből álló tanácsadó testület erőteljes támogatást nyújtott az Európai Bizottságnak a felmérés kidolgozásának és végrehajtásának folyamata során.

A felmérés lebonyolítása

A felmérésben tizennégy európai ország vett részt: Belgium, Bulgária, Horvátország, Észtország, Franciaország, Görögország, Málta, Hollandia, Lengyelország, Portugália, Szlovénia, Spanyolország, Svédország és az Egyesült Királyság–Anglia. Belgium három nyelvi közössége külön-külön vett részt összesen 16 oktatási rendszer létrehozásában. Az Angliára vonatkozó felmérést néhány hónappal később végezték el, és a fő ESLC-jelentés függelékében jelentették.

Az ESLC információkat gyűjtött az európai tanulók idegennyelv-tudásáról az alsó középfokú oktatás utolsó évében (ISCED2) vagy a felső középfokú oktatás második évében (ISCED3). Megjegyzendő, hogy egyes oktatási rendszerekben ezeket a szinteket alapfokú oktatásnak tekintik. Csak azok a tanulók pályázhattak, akik legalább egy teljes tanéven keresztül oktatták az idegen nyelvet. A választott szint tükrözte a nyelvtanulás megszervezését a különböző országokban, például azt az életkort, amikor a tanulók elkezdnek egy második idegen nyelvet tanulni.

Az ESLC első alkalmazása során közel 54 000 tanulóból álló reprezentatív mintát teszteltek. Mindegyik oktatási rendszer tesztelte az adott intézményben a legszélesebb körben tanított két nyelvet (az úgynevezett első és második idegen nyelvet) az öt tesztelt nyelv közül: angol, francia, német, olasz és spanyol. A mintában szereplő tanulók mindegyikét csak egy nyelven tesztelték.

1 A Bizottság 2007. április 13-i közleménye a Tanácsnak „A nyelvi kompetenciák európai felmérésének kerete” [COM(2007) 184 végleges – a Hivatalos Lapban még nem tették közzé].

2 Az Európai Tanács 2002. március 15–16-i barcelonai ülése: Elnökségi következtetések. Barcelonában.

3 A Bizottság közleménye (2005. augusztus 1.) - Az Európai Nyelvi Kompetenciamutató [COM(2005) 356 végleges - a Hivatalos Lapban még nem tették közzé].

A felmérés a nemzetközi oktatási felmérési szabványoknak megfelelően készült, hasonlóan az olyan felmérésekhez, mint a PISA, a PIRLS és a TIMSS.

A nyelvi tesztek három nyelvi készségre terjedtek ki: Hallgatás, olvasás és írás (a beszédet logisztikailag nehéznek tartották az első fordulóban). Minden tanulót e három készség közül kettőben értékelték. Minden tanuló megfelelő szintű tesztet kapott egy útvonalválasztási eljárás alapján. Ez a célzott megközelítés az érvényesebb válaszok gyűjtését részesítette előnyben.

Az ESLC-t papíralapú és számítógépes formátumban egyaránt kezelték.

A felmérés eredményeiről a *közös európai nyelvi referenciakeret szintjei alapján számolnak be: tanítás, tanulás és értékelés* (CEFR).⁴ A referenciakeretet Európában és Európán kívül is széles körben elfogadták a nyelvoktatás keretként, valamint a nyelvi kompetenciaszintek közös értelmezésének kialakítása érdekében. A funkcionális kompetencia hat szintjét határozza meg az A1-től (a legalacsonyabb szint) a C2-ig. Az ESLC az A1-B2 szintekre összpontosított. Szükséges volt továbbá egy A1 előtti szint meghatározása az A1 küszöbérték meghatározása érdekében.

Az „alapfelhasználó” és a „független felhasználó” kifejezések a tág „A” és „B” szintek, valamint az öt szint jelölésére szolgálnak, amint azt az 1. táblázat mutatja.

táblázat: Az ESLC és a CEFR szintjének áttekintéses

ESLC-szint		A referenciakeret szintje	Meghatározás
Függetlenfelhasználó	Fejlett független felhasználó	B2	Független nyelvhasználó, aki világosan és hatékonyan tudja kifejezni magát
	Független felhasználó	B1	Független nyelvhasználó, aki egyszerű, ismerős ügyekkel foglalkozik
Alapfelhasználó	Haladó alapfelhasználó	A2	Alapvető felhasználó, aki egyszerű nyelvet használ a mindennapi témákról való kommunikációhoz
	Alapfelhasználó	A1	Alapvető felhasználó, aki nagyon egyszerű nyelvet tud használni, támogatással
Kezdő		A1 előtt	Olyan tanuló, aki nem érte el az A1 pontban leírt kompetenciaszintet

Nagy erőfeszítéseket tettek annak érdekében, hogy a nyelvi tesztek összehasonlíthatóak legyenek az öt tesztelt nyelvvel a mért készségek és a tolmácsolás tekintetében a *közös európai keret* szintjei tekintetében. Az ESLC zárójelentése példákat tartalmaz a nyelvi tesztfeladatokra.

4 Közös európai nyelvi referenciakeret: Tanulás, tanítás, értékelés. Cambridge: Cambridge-i Egyetemi Kiadó

A szabványok érvényesítéséhez gyűjtött további információk között szerepelt egy többnyelvű tanulmány, amely az írásmintákat hasonlította össze, valamint a kérdőív egy szakasza, amelyben a tanulókat arra kérték, hogy értékeljék saját nyelvi készségeiket a közös európai keret 16 nyilatkozatával kapcsolatban.

Kérdőíveket adtak át a tesztelt tanulóknak, valamint intézményeik idegennyelv-tanárainak és igazgatóinak. Emellett a nemzeti kutatási koordinátorokon keresztül az egész rendszerre kiterjedő információkat gyűjtöttek.

Megállapítások: nyelvtudás

Általános teljesítmény

Az oktatási rendszerek által biztosított nyelvi kompetenciákat még jelentősen javítani kell

Az ESLC eredményei összességében alacsony szintű kompetenciát mutatnak mind az első, mind a második vizsgált idegen nyelven. A független felhasználó (B1 + B2) szintjét a tesztelt hallgatóknak csak 42% -a éri el az első idegen nyelven, és csak 25% -kal a második idegen nyelven. Ráadásul számos tanuló még az alapfelhasználói szintet sem érte el: 14% az első és 20% a második idegen nyelv esetében.

táblázat: Az egyes KER-szinteket az első és a második idegen nyelven elérő tanulók százalékos aránya (globális átlag az oktatási rendszerekben)

Tesztelt nyelv	A1 előtt	A1	A2	B1	B2
Első idegen nyelv	14	28	16	19	23
Második idegen nyelv	20	38	17	14	11

A 3. táblázat készségenként összefoglalja az eredményeket. Megerősíti, hogy minden tesztelt készség esetében jobbak az eredmények az első idegen nyelv esetében: az önálló (B1+B2) olvasási, hallás utáni szövegértési és írási felhasználói szint az oktatási rendszerek átlagában (súlyozatlan átlag) az első idegen nyelv esetében 41%, 45% és 40%, míg a második idegen nyelv esetében 27%, 27% és 22%.

Szint	Első idegen nyelv			Második idegen nyelv		
	Olvasás	Hallgatás	Írás	Olvasás	Hallgatás	Írás
B2 - Haladó független felhasználó	27	30	13	15	14	5
B1 - Független felhasználó	14	15	27	12	13	17
A2 - Haladó alapfelhasználó	12	13	24	13	16	21
A1 - Alapszintű felhasználó	33	25	25	41	37	36
Pre-A1 - Kezdő	14	17	11	19	20	21

Az első idegen nyelvben elért magasabb eredmény nem váratlan, tekintettel az általában korábban kezdődő és nagyobb mennyiségű tanulmányra. A részt vevő országok vagy nyelvi közösségek többségében az első idegen nyelv kötelező, a második azonban nem. Ezenkívül a legtöbb oktatási rendszerben az első idegen nyelv az angol, és ennek a nyelvnek az interneten és más hagyományos és új médián keresztül történő kitettsége magasabb. Az ESLC egyik legfontosabb megállapítása az, hogy ezek a tényezők hozzájárulnak ahhoz, hogy viszonylag jobb eredményeket érjenek el angolul, mint más nyelveken. Valójában még azokban az oktatási rendszerekben is, ahol az angol a második idegen nyelv, az angol nyelv teljesítménye általában magasabb, mint a másik vizsgált nyelven. Az angol nyelv különleges státuszának további bizonyítékai a tanulók kérdőívre adott válaszai, a hasznosságának bejelentett megítélése, valamint az angol nyelvnek való kitettségük mértéke és használata a hagyományos és az új médiában.

Oktatási rendszer szerinti teljesítmény

Európa országaiban a képességek széles skálája áll rendelkezésre

Az egyes szinteket elérő tanulók aránya jelentősen eltér az oktatási rendszerekben, minden nyelv (az első és a második idegen nyelv) és készség tekintetében.

A felmérés azt mutatja, hogy az első idegen nyelv esetében az önálló felhasználói szintet elérő diákok aránya Máltán és Svédországban (angol) 82%, Franciaországban (angol) mindössze 14%, Angliában (francia) pedig 9%.

A második idegen nyelv (nem az angol) esetében a független felhasználók aránya Svédországban (spanyolul) 4%, Lengyelországban (németül) pedig 6%, míg Hollandiában (németül) 48%.

A zárójelentés részletes eredményeket tartalmaz oktatási rendszer, első és második idegen nyelv, valamint készségek szerint.

Számos oktatási rendszer magas szintű teljesítményt mutat. Az első idegen nyelv esetében azonban hat olyan oktatási rendszer létezik, amelyben a tanulók legalább 20%-a egy vagy több készség tekintetében nem éri el az alapszintű felhasználói (A1) szintet. A második idegen nyelv esetében ugyanez igaz kilenc oktatási rendszerre, bár fontos megjegyezni, hogy a tanulmányok sokkal rövidebb időtartama is tényező lehet.

Az eredmények széles skálája nemcsak az oktatási rendszer szintjén figyelhető meg – Svédország például nagyon jól teljesít az első idegen nyelven (angol), de sokkal kevésbé jól teljesít a második idegen nyelven (spanyol). A különbségeket gondosan értékelni kell, figyelembe véve azokat a tényezőket, amelyek megnehezítik a teljesítmény egyszerű összehasonlítását: a tanulók életkora, átlagéletkora, a nyelvtanulásban eltöltött évek száma – az egyes oktatási rendszerekben ezek mindegyike eltérő lehet.

A 4. és 5. táblázat az első és második idegen nyelvre vonatkozó eredményeket mutatja oktatási rendszer szerint, széles alapszintű (A) és független (B) felhasználói szintek szerint csoportosítva.

táblázat: Első idegen nyelv – azon tanulók százalékos aránya, akik készségeik és oktatási rendszerük alapján széles szinteket érnek el

Oktatási rendszer	Nyelv	Olvasás			Hallgatás			Írás		
		A1 előtt	A	B	-A1 előtt	A	B	-A1 előtt	A	B
Bulgária	angol	23	43	34	23	37	40	15	52	32
Horvátország	angol	16	44	40	12	32	56	5	49	45
Észtország	angol	7	33	60	10	27	63	3	37	60
Belgium flamand közössége	francia	12	63	24	17	62	20	19	59	22
Franciaország	angol	28	59	13	41	46	14	24	61	16
Belgiumi Francia Közösség	angol	10	59	31	18	55	27	6	65	29
Belgiumi Német Közösség	francia	10	52	38	11	49	40	8	51	41
Görögország	angol	15	40	45	19	35	46	7	41	53
Málta	angol	4	17	79	3	11	86	0	17	83
Hollandia	angol	4	36	60	3	21	77	0	39	60
Lengyelország	angol	27	49	24	27	45	28	19	59	23
Portugália	angol	20	53	26	23	39	38	18	55	27
Szlovénia	angol	12	42	47	5	28	67	1	51	48
Spanyolország	angol	18	53	29	32	44	24	15	58	27
Svédország	angol	1	18	81	1	9	91	0	24	75
Egyesült Királyság Anglia	francia	22	68	10	30	62	8	36	54	10

táblázat: Második idegen nyelv – azon tanulók százalékos aránya, akik készségeik és oktatási rendszerük alapján széles szinteket érnek el

Oktatási rendszer	Nyelv	Olvasás			Hallgatás			Írás		
		-A1 előtt	A	B	-A1 előtt	A	B	-A1 előtt	A	B
Bulgária	német	24	51	25	25	52	22	24	60	16
Horvátország	német	29	57	13	23	61	16	20	69	11
Észtország	német	17	56	27	15	60	24	10	68	22
Belgium flamand közössége	angol	2	18	80	1	12	87	0	27	72
Franciaország	spanyol	18	68	14	19	71	10	24	68	8
Belgiumi Francia Közösség	német	14	62	24	13	59	28	4	66	29
Belgiumi Német Közösség	angol	3	44	53	4	32	64	0	43	57
Görögország	francia	35	54	10	37	52	11	49	35	16
Málta	olasz	16	50	34	17	37	46	31	46	23
Hollandia	német	3	43	54	1	39	60	1	68	31
Lengyelország	német	41	53	6	45	50	5	45	48	7
Portugália	francia	20	66	14	25	64	11	32	60	8
Szlovénia	német	21	57	23	12	60	28	9	72	19
Spanyolország	francia	5	54	41	20	61	19	7	67	26
Svédország	spanyol	24	69	7	37	60	3	45	52	2
Egyesült Királyság Anglia	német	36	58	6	28	66	6	26	68	6

Teljesítmény nyelv szerint

Az angol az a nyelv, amelyet a diákok a legnagyobb valószínűséggel elsajátítanak

Az ESLC eredményei megerősítik, hogy az angol a legszélesebb körben elfogadott első idegen nyelv, amelyet az európai tanulók tanulnak, és ez az, amelyet a leghasznosabbnak és a tesztelt tanulók többsége számára a legkönnyebben megtanulhatónak tartanak.

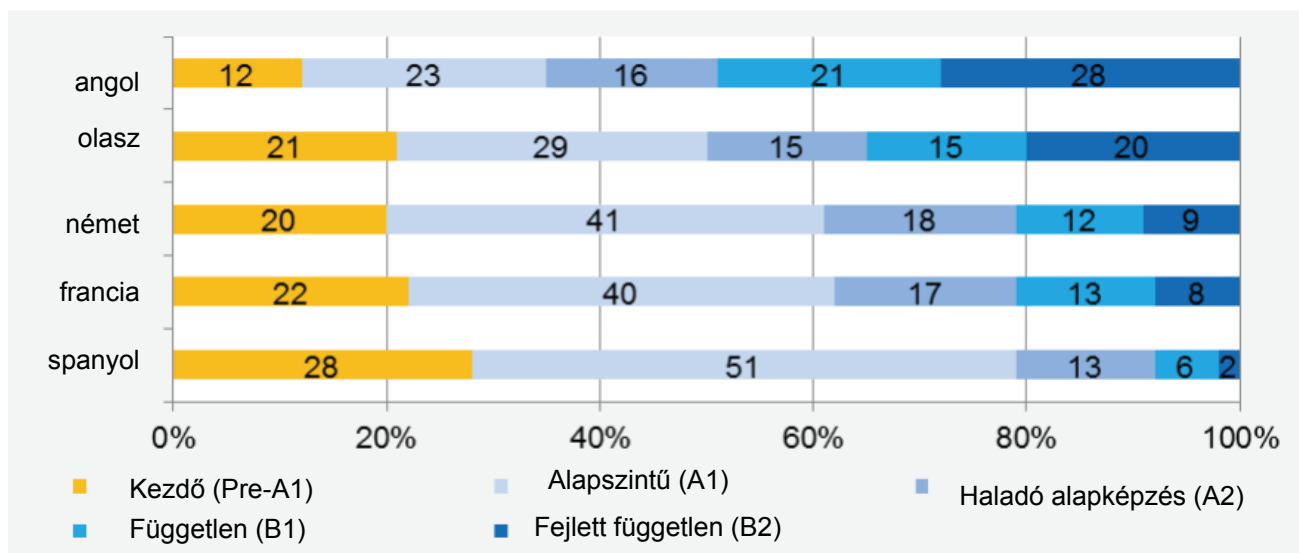
A felmérés azt mutatja, hogy a legmagasabb teljesítmény azokban az országokban figyelhető meg, ahol hivatalosan az angol az első olyan idegennyelv-tanulók, akik hasznosnak tartják, és a hagyományos és az új médián keresztül magas az angol nyelvnek való kitettség és annak használata. A szülők idegennyelv-tudásának pozitív hatására vonatkozó megállapítások is arra utalnak, hogy az angol hatás túlmutat a tesztelt generáción, de egyes országokban jobban, mint másokban.

Ami a nyelvenkénti teljesítményszinteket illeti, a B1 és B2 független felhasználói szintet bármely készség tekintetében a tesztelt tanulók mintegy 50%-a angol nyelven éri el; olaszul kb. 35%-kal; németül és franciául valamivel több mint 20%-kal, spanyolul pedig mintegy 10%-kal. Szem előtt kell tartani, hogy a nyelveket az oktatási rendszerek különböző csoportjaiban tesztelték, amelyek közül néhány kicsi (egy rendszer az olasz, kettő a spanyol).

Az 1. ábra az egyes készségek tekintetében átlagolt nyelvi teljesítményt mutatja be az adott nyelven első vagy második idegen nyelvként tesztelt valamennyi tanuló által elért pontszámok alapján.

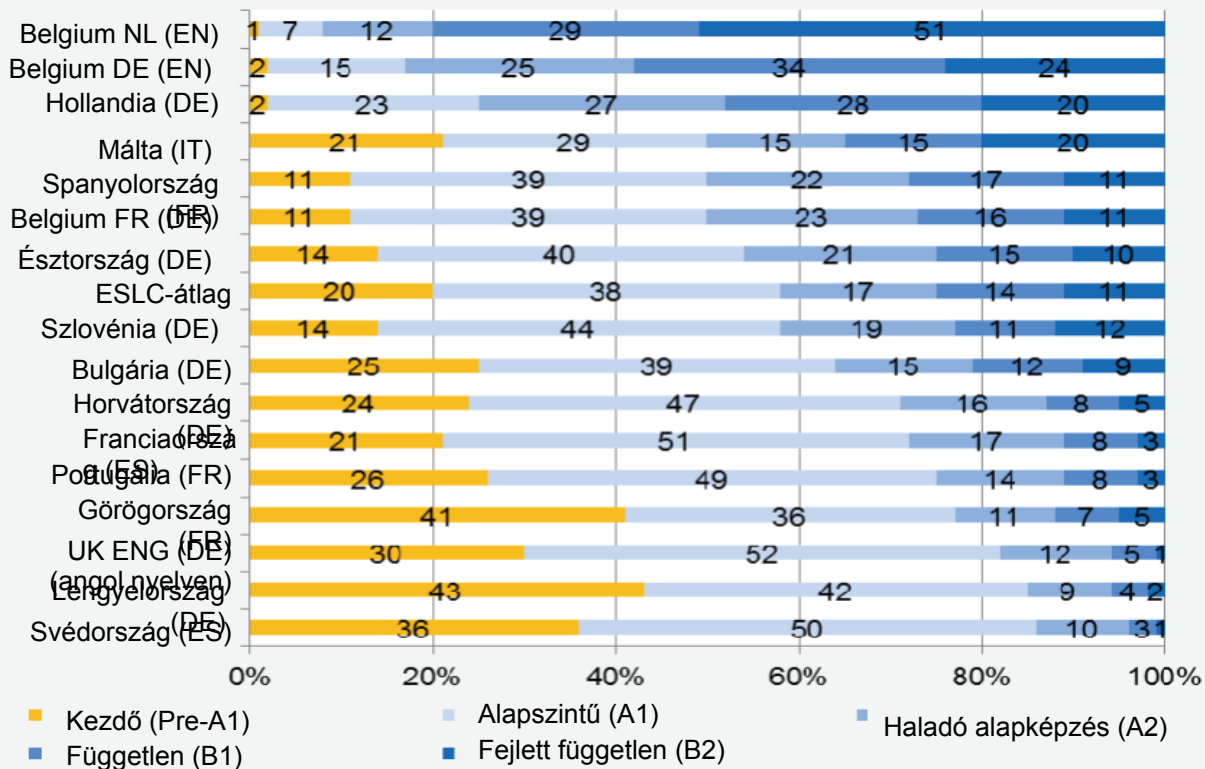
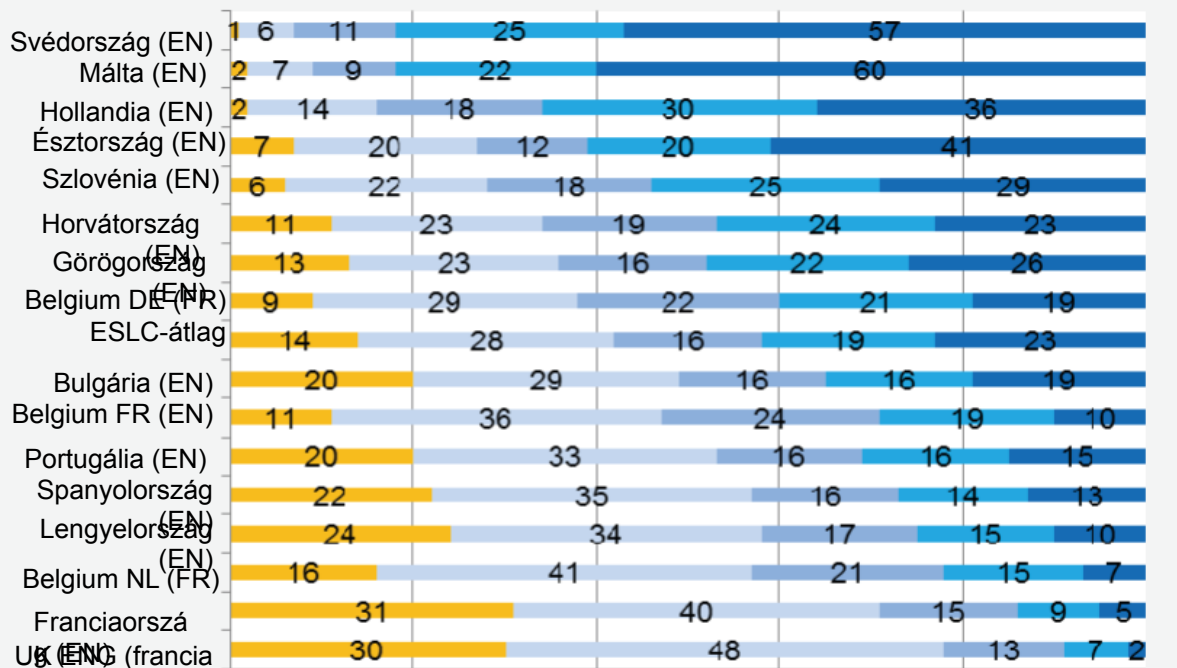
ábra: Az egyes nyelvi szinteket elérő tanulók százalékos aránya (a készségek átlaga)

A nyelvekre vonatkozó európai mutató létrehozása

Az ESLC egyik fontos célja, hogy információkkal szolgáljon a nyelvi kompetenciákra vonatkozó európai mutató létrehozásához. Egy ilyen mutató egyszerű helyettesítője az olvasás, a hallgatás és az írás egyes szintjeit elérő tanulók arányának átlagával érhető el. E mutató segítségével a 2. és 3. ábra áttekintést nyújt az oktatási rendszer teljesítményéről az első és második idegen nyelven. Az "ESLC-átlag" a 16 részt vevő oktatási rendszer átlagát jelenti (lásd még a 2. táblázatot). A tanulói teljesítménypontszámok az ESLC-ben értékelt három készség átlagán alapulnak. A tesztelt idegen nyelv (EN - angol, FR - francia, DE - német, IT - olasz és ES - spanyol) zárójelben szerepel.

ábra: Az első idegen nyelv. A tanulók százalékos aránya az egyes szinteken oktatási rendszerenként, a három készség globális átlagának felhasználásával

ábra: Második idegen nyelv. A tanulók százalékos aránya az egyes szinteken oktatási rendszerenként, a három készség globális átlagának felhasználásával

Az oktatási rendszereket alacsonyabbról magasabbra rendezve mutatjuk be, azzal az elvvel, hogy a magasabb rangsorolás azt jelzi, hogy a tanulók nagyobb arányban érik el a független felhasználói szinteket (B1 és B2), és kisebb arányban érik el az alapszintű felhasználói (A1) vagy kezdő (A1 előtti) szinteket.

A 2. és 3. ábra az oktatási rendszerek relatív teljesítményét szemlélteti a globális teljesítmény ezen egyszerű közelítő értékével. Ezek nem tekinthetők az ESLC-eredmények megfelelő összefoglalásának. Az ESLC következő fordulójának magában kell foglalnia a beszédkészséget, és alapot kell biztosítania egy kidolgozottabb mutatóhoz.

Megállapítások: a kontextuális kérdőívek

A kérdőíveken keresztül gyűjtött háttér-információk célja, hogy „elősegítsék a nyelvpolitikák és a nyelvoktatási módszerek produktívabb összehasonlítását”.

a tagállamok között a bevált gyakorlatok azonosítása és megosztása céljából”.⁵ Így azokra a kontextuális tényezőkre összpontosít, amelyek célzott oktatási politikákkal módosíthatók, mint például az idegennyelv-oktatás kezdetének életkora vagy a tanárok képzése. Az ESLC feltérképezi az oktatási rendszereken belüli és azok közötti különbségeket három átfogó szakpolitikai területen, és értékeli, hogy ezek közül melyek kapcsolódnak a nyelvtudásbeli különbségekhez. A végleges jelentés nem foglalkozik kifejezetten olyan egyéb tényezőkkel, amelyek nagyrészt kívül esnek a szakpolitika hatókörén, mint például az általános demográfiai, társadalmi, gazdasági és nyelvi összefüggések, bár a társadalmi-gazdasági helyzetre vonatkozó adatokat összegyűjtik, és azok az oktatási rendszerek általi elemzés céljából rendelkezésre állnak.

A tanulók általában az idegennyelv-tanulás meglehetősen korai kezdetéről számolnak be (az alapfokú oktatás előtt vagy alatt), és leggyakrabban két idegen nyelvet tanulnak. Az oktatási rendszerek között azonban még mindig jelentős különbségek vannak az idegennyelv-tanulás pontos kezdete, a jelenlegi tanítási idő, valamint a kínált és megtanult nyelvek száma tekintetében.

Az ESLC eredményei azt mutatják, hogy egy korábbi kezdet a tesztelt idegen nyelv magasabb szintű ismeretéhez kapcsolódik, csakúgy, mint a nagyobb számú idegen nyelv és az ősi nyelvek tanulása.

A szakpolitika arra is törekszik, hogy olyan nyelvbarát élet- és tanulási környezetet hozzon létre, ahol különböző nyelveket hallanak és látnak, ahol minden nyelv beszélői szívesen látják őket, és ösztönzik a nyelvtanulást.⁶ Egyértelmű különbségek mutatkoznak az oktatási rendszerek között a tanulók számára rendelkezésre álló informális nyelvtanulási lehetőségekben (például abban, hogy a tanulók hogyan érzékelik szüleik tesztelt idegennyelvtudását, az egyéni külföldi utazásokban, a szinkronizálás vagy feliratok médiában való használatában, valamint abban, hogy a tanulók a hagyományos és az új médián keresztül milyen mértékben vannak kitéve a nyelvnek).

Pozitív kapcsolat figyelhető meg a tesztelt nyelv ismerete és a tanulóknak a szülők e nyelvvel kapcsolatos ismereteinek észlelése, valamint a tesztelt nyelvnek a hagyományos és az új médián keresztüli kitettsége és használata között.

5 A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: Az Európai Nyelvi Kompetenciamutató. COM(2005) 356 végleges. 5. Brüsszel.

6 Nyelvtanítás: A reflektorfényben. Hozzáférés ideje: http://ec.europa.eu/education/languages/language-teaching/doc24_en.htm

Különbségek mutatkoznak az iskolák nyelvi specializációjának fokában, az IKT-létesítmények rendelkezésre állásában, a külföldi vendégtanárok számában és a bevándorló háttérrel rendelkező tanulók ellátásában. A diákok cserélátogatásai és az iskolai nyelvi projektekben való részvétel azonban viszonylag alacsony kihasználtságot mutat, és az osztálytermi gyakorlat legtöbb aspektusa viszonylag kisebb eltéréseket mutat az oktatási rendszerek között (például az IKT használata az idegennyelv-tanulásban és -oktatásban, a tanárok viszonylagos hangsúlya bizonyos készségekre vagy kompetenciákra, a nyelvek közötti hasonlóságok hangsúlyozása, valamint a tanulók idegennyelv-tanulással kapcsolatos hozzáállása, annak hasznossága és nehézsége). Csak a tanórákon beszélt idegen nyelvek száma mutat egyértelmű különbségeket az oktatási rendszerek között.

Azok a tanulók, akik hasznosnak találják a nyelvtanulást, hajlamosak magasabb szintű idegennyelv-tudást elérni, és azok a tanulók, akik a nyelvtanulást nehéznek találják, alacsonyabb szintű idegennyelv-tudást érnek el. Az idegen nyelv nagyobb arányú használata az órákon mind a tanárok, mind a tanulók körében pozitív kapcsolatot mutat a nyelvtudással. Összességében a nyelvi specializáció, a más nyelvi közösségekből érkező személyzet fogadása és a bevándorló tanulókra vonatkozó rendelkezések közötti különbségek nem mutatnak egyértelmű kapcsolatot az idegennyelv-tudással.

A tanári alapképzés minőségének javítása és annak biztosítása, hogy minden gyakorló tanár részt vegyen a folyamatos szakmai fejlődésben, kulcsfontosságú tényező az iskolai oktatás általános minőségének biztosításában. Általánosságban elmondható, hogy a nyelvtanárok többsége jól képzett, magas szintű oktatásban részesült, teljes körű képesítéssel rendelkezik, és nyelvtanításra szakosodott. Viszonylag kevés eltérést találtak az oktatási rendszerek között az iskolán belüli tanítási gyakorlatok és a tanítási tapasztalat tekintetében, annak ellenére, hogy különbségek vannak a tanárok által tanított különböző nyelvek számában. Általánosságban elmondható, hogy az oktatási rendszerekben a tanároknak csak kis része vett részt cserélátogatásokon, annak ellenére, hogy számos oktatási rendszerben rendelkezésre áll finanszírozás az ilyen látogatásokhoz. Jelentős különbségeket találtunk az oktatási rendszerek között a tanárhiány, a közös referenciakeret használata és a képzésben való részvétel, valamint kisebb mértékben a nyelvi portfólió tekintetében; a portfólió tényleges felhasználása meglehetősen alacsonynak tűnik. Ami a folyamatos szakmai fejlődést illeti, annak ellenére, hogy egyértelmű különbségek mutatkoznak a munkahelyi képzés megszervezésében (például pénzügyi ösztönzők, amikor a tanárok részt vehetnek a képzésben és a képzés módja), a munkahelyi képzésben való részvételről és annak fókuszáról szóló jelentések kisebb eltéréseket mutatnak az oktatási rendszerek között.

A tanári alapképzéshez és továbbképzéshez kapcsolódó különböző mutatók kevés kapcsolatot mutatnak a nyelvtudással. Sok mutató esetében a kapcsolat hiánya az oktatási rendszereken belüli különbségek hiányának tudható be. Más esetekben azonban, mint például a közös referenciakeret használata és az abban nyújtott képzés, jelentős szakpolitikai különbségekre derült fény, ezek a különbségek azonban nem magyarázzák a nyelvtudásbeli különbségeket.

Az európai nyelvtanulás kihívásai

A felmérés eredményei rávilágítanak azokra a kihívásokra, amelyekkel a tagállamoknak és az EU-nak foglalkozniuk kell az európai nyelvi kompetenciák javítása érdekében:

1. A nyelvi kompetenciákat még jelentősen javítani kell, és az oktatási rendszereknek fokozniuk kell arra irányuló erőfeszítéseiket, hogy minden tanulót felkészítsenek a továbbtanulásra és a munkaerőpiacra. A bevált gyakorlatoknak a nyitott koordinációs módszer keretében történő cseréje lesz az egyik fő eszköze annak a barcelonai célkitűzésnek, hogy már nagyon fiatal kortól legalább két idegen nyelvet tanítsanak és sajátítsanak el.

2. A nyelvpolitikáknak foglalkozniuk kell a nyelvbarát élet- és tanulási környezetek megteremtésével az iskolákon és más oktatási intézményeken belül és kívül egyaránt. A nyelvpolitikáknak elő kell mozdítaniuk az iskolán kívüli informális tanulási lehetőségeket, és figyelembe kell venniük a hagyományos és az új médián keresztüli nyelvi kitettséget, beleértve a szinkronizálás vagy a feliratozás televízióban és mozikban való használatának hatásait is. Összességében a nyelvpolitikának támogatnia kell, hogy az emberek általában, és különösen a fiatalok képeseknek érezzék magukat a nyelvtanulásra, és hasznosnak tekintsék azt.

3. A tagállamok nyelvi kompetenciáinak széles skálája azt jelzi, hogy a nyelvpolitika és a nyelvtanulás terén gazdag lehetőségek rejlenek a társaktól való tanulásban. A felmérés rámutat arra, hogy ezek az oktatási rendszerek pozitív változást hozhatnak az idegennyelvtanulás korai megkezdésével, növelhetik a megtanult idegen nyelvek számát, és előmozdíthatják azokat a módszereket, amelyek lehetővé teszik a tanulók és a tanárok számára, hogy idegen nyelveket használjanak az órákon való érdemi kommunikációhoz.

4. Az angol nyelv alapvető készségként, valamint a foglalkoztathatóság és a szakmai fejlődés eszközeként betöltött fontossága konkrét intézkedéseket tesz szükségessé az ezen a nyelven meglévő kompetenciák további javítása érdekében.

5. Bár a munkaerőpiacra való belépéskor nem minden nyelv egyformán fontos, a nyelvi sokszínűség továbbra is létfontosságú a kulturális és személyes fejlődés szempontjából. Ezért a globalizált világban a foglalkoztathatóság érdekében a nyelvi készségek javításának szükségességét össze kell kapcsolni a nyelvi sokszínűség és a kultúrák közötti párbeszéd előmozdításával.